

Brug for de kirkelige Handlinger, ikke skulle staa med Pengene i Haanden for at faa dem foretagne.

Jeg er altsaa ganske enig i de Grundsaetninger, hvorpaa Lovforslaget hviler, og har ingen væsentlige Indvendinger at gøre mod det. Jeg vil derfor tillade mig paa det bedste at anbefale Tinget at fremme Lovforslaget.

Sonne: Der vil altid være Plads for Tvivl og Betænkelighed over for et Lovforslag, der bryder med en Tradition, hvis Udspring ligger saa langt tilbage, at de implicerede Parter have haft behørig Tid til at leve sig ind i den derved skabte Ordning. Udredelsen af Offer og Accidenser repræsenterer netop en Tradition af den her angivne Art, og det her foreliggende Lovforslag, der tilsigter at gøre op med den Tradition, har ogsaa fra forskellige Sider her i Salen mødt Tvivl og Betænkelighed. Men det har glædet mig at være Vidne til, at disse Tvivl og Betænkeligheder mere synes at have Adresse til Lovforslagets Enkeltheder end til Lovforslagets Grundtanke. Om denne synes der nemlig med visse Forbehold i alt væsentligt at være Enighed, og der synes saaledes ogsaa at være Enighed om Lovforslagets Betimelighed. Jeg agter ikke med mine Udtalelser at bryde denne Enighed, idet jeg ogsaa for mit Vedkommende finder Forslaget betimeligt og tidssvarende. Der er imidlertid nogle Enkeltheder, hvorom jeg ogsaa kunde ønske at gøre nogle Bemærkninger, og jeg maa maaske først og fremmest tage nogle af dem, som det ærede 11te kongevalgte Medlem (Hage) berørte.

Det ærede Medlem udtalte, at der maatte være særlig Betænkelighed ved, at Afløsningssummen skulde lignede efter Formue og Lejlighed og ikke efter de Regler, der nu almindeligt følges i Kommunerne. Han fremhævede, at en ugift Gaardmand eller en Enkemand uden Børn derved vilde blive forfordelt. Det mener jeg nu ingenlunde. Der er Lande, hvor der endogsaa er Skat paa Pebersvende, og en saadan ugift Gaardmand kan saamaend godt bære den Part af Byrden, der efter Forslaget vil blive reparteret paa ham. Jeg vil føje til, at vi ved en anden Ordning kunne komme til helt andre Uhyrligheder. Maa jeg i saa Henseende pege paa det Tilfælde, at i en Kommune en Forpagter har $\frac{1}{4}$ af Hartkornet, saadanne Kommuner forekomme nemlig, og at der paalignes Kommuneskat i Forholdet $\frac{2}{3}$ paa Hart-

kornet og $\frac{1}{3}$ paa Formue og Lejlighed. Den paagældende Forpagter vil altsaa ved en Afløsning, der følger Reglerne for de kommunale Skatter paa sit Hartkorn faa $\frac{1}{6}$ af hele Byrden. Hvis denne sættes til 1,000 Kr., vil det altsaa dreje sig om $\frac{1}{6}$ af nævnte Beløb. Dertil kommer den Part, han skal tage paa Formue og Lejlighed. En saadan Forpagter vil altsaa komme til at udrede et Par Hundrede Kroner i Afløsning. Ham har jeg langt mere Medlidenhed med end med den omtalte Gaardejer, og jeg tror, at det fra alle Sider maa indrømmes, at en Forpagter, som ser sine kommunale Byrder forøgede med noget som et Par Hundrede Kroner, hvis det ellers lykkes ham at udrede disse Penge, maa have en nogenlunde beroligende Følelse af, at han i alt Fald paa denne Konto ikke skylder Præst og Degn noget. — Saa nævnede det ærede Medlem, at denne selvstændige Ligning vilde give Sogneraadet et uforholdsmæssigt Arbejde. Jeg maa indrømme, at jeg i sin Tid har næret samme Betænkelighed, men jeg har senere været med til at praktisere Afløsning af Højtidsoffer og maa erkende, at Arbejdet i Grunden ikke er værdt at ofre megen Tale paa. Man foretager jo den selvstændige Ligning paa den Maade, at man regner ud, hvor mange Øre det bliver pr. Skatteportion, og saa indretter man i Ligningslisten en Rubrik derfor, hvor man opfører Afløsningssummerne. Det hele er i Virkeligheden en Bagatel. — Blandt andre Enkeltheder i Lovforslaget, som jeg kunde ønske at knytte særlige Bemærkninger til, er navnlig den, at det forekommer mig, at den højtærede Kultusminister i noget for høj Grad frakender Sogneraadet eller det kommunale Raad Adgang til i det her omhandlede Forhold at fungere som Talerør for Menighedens Ønsker. Jeg vedgaar, at da jeg gennemlæste Lovforslagets Motiver, blev jeg lidt hed om Ørene, da jeg maatte foreholde mig selv den Kendsgerning, at vi i det kommunale Raad, hvis Formandsansvar jeg bærer, for nogle Aar tilbage have gennemført en Offer afløsning paa egen Haand — selvfølgelig i fuld Enighed med de offerberettigede, men uden derom at konferere med en eneste uden for Sogneraadet. Jeg skylder Sandheden at tilføje, at vi aldrig nogen Sinde have været Genstand for Kritik fra vore Sognemedlemmers Side paa denne Konto. Og er det i saa Henseende gaaet godt til Dato, føler jeg mig ogsaa med Hensyn til Fremtiden fuldstændig beroliget ved den Betragtning, at vi jo i